

Kommunstyrelsen

Markförläggning av 130kV-ledningar mellan Telegrafberget och Björknäs / Björknäs och Myrsjön

Yttrande till Energimarknadsinspektionen

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar förslaget till yttrande.

Sammanfattning

Vattenfall har översänt förslag till nya markförlagda ledningar i Nacka kommun och sjökabel till Lidingö för yttrande över ansökan om nätkoncession. De markförlagda ledningarna föreslås på sträckorna mellan Telegrafberget och nätstation Björknäs samt mellan nätstation Björknäs och Myrsjön. När ledningarna är tagna i drift kan befintliga luftledningar och befintlig sjökabel på sträckan tas bort. Sträckningsstudier har utförts sedan 2011 i dialog med Nacka kommun. I den bifogade ansökan och dess Miljökonsekvensbeskrivningen presenteras valt förslag. Det är mycket positivt att de aktuella ledningarna blir markförlagda och att befintliga luftledningar kan tas bort. Synpunkter på vissa detaljer redovisas i bilagt yttrande.

Ärendet

För att anlägga en ny kraftledning krävs tillstånd enligt ellagen, så kallad nätkoncession för linje. Denna miljökonsekvensbeskrivning (MKB) utgör underlag till koncessionsansökan. Syftet med miljökonsekvensbeskrivningen är att identifiera, beskriva och värdera de direkta och indirekta konsekvenser som vald ledningssträckning kan medföra för miljön, människors hälsa och hushållningen med naturresurser. Energimarknadsinspektionen har begärt att Nacka kommun yttrar sig över om den planerade ledningen är förenlig med detaljplaner och områdesbestämmelser. Om ledningen går inom tätbebyggt område ifall den berör skolor, förskolor eller annan liknande verksamhet. I prövningen tittar Energimarknadsinspektionen på bland annat samhällsbyggnad, miljön och människors hälsa. Energimarknadsinspektionen önskar erhålla skriftliga synpunkter senast den 18 mars, förlängt på Nacka kommuns begäran till 11 april. Synpunkter på vissa detaljer redovisas i bilagt yttrande.

Projektet Stockholms ström

Stockholms ström är ett samarbetsprojekt mellan Svenska Kraftnät, Fortum och Vattenfall, med syfte att långsiktigt säkra Stockholmsregionens elförsörjning. Det stora målet med Stockholms Ström är att bygga en 400 kV förbindelse från norra Stockholm till Södertörn som skapar en 400 kV ring runt staden. Denna utbyggnad ger ett så starkt elnät att 15 mil 220 kV luftledningarna kan avvecklas i Stockholmsregionen. De flesta av dessa behöver inte ersättas. Marken som frigörs kan användas till annat värdefullt, som till exempel rekreation eller bostäder. Parterna i Stockholms Ström har även kommit överens om att ersätta vissa 70 kV luftledningarna med markförlagda ledningar. Ledningarna ersätts med 130 kV, då Vattenfall planerar att successivt bygga om 70 kV-nätet till 130 kV för att öka nätets kapacitet. Projektet utgör ett av cirka 50 delprojekt inom det stora projektet Stockholms Ström.

Sträckningsbeskrivning

Valet av ledningssträckning har gjorts med hänsyn till natur- och kulturintressen, boendemiljön, infrastruktur, befintliga ledningar i mark och markförhållanden samt Nacka kommuns exploateringsplaner, såväl närstående som mer framtida. Av samhällsekonomiska skäl har så kort kabelsträcka som möjligt eftersträvat. Ledningssträckningen är uppdelad i tre delsträckor.

Delsträcka 1 är cirka 1,8 km och börjar i luftledningsstolpe vid Myrsjön, nordväst om Myrsjöskolan, och går till station Björknäs. Delsträckan börjar nordväst om Myrsjöskolan där luftledningen övergår till markkabelförband. Ledningen går västerut fram till Hasseluddsvägen, där den planeras att borraras under vägen i anslutning till cykelbron. Sträckningen följer därefter Hasseluddsvägen åt sydväst parallellt med gång- och cykelvägen fram till Mensättravägen. Ledningen viker därefter av och går längs västra sidan av Mensättravägen fram till korsningen med Ormingeringen. Ledningen fortsätter sedan längs med Ormingeringen och följer därefter Bäcktorpsvägen en kortare sträcka innan den viker söderut till Björknäs station.

Delsträcka 2 är cirka 3,5 km och går från station Björknäs till Telegrafberget. Från station Björknäs går ledningssträckningen fram till Sjöängsvägen och följer dess norra sida cirka 50 meter innan ledningen viker av mot Ormingeringen. Sträckningen fortsätter därefter parallellt med Ormingeringen. Längs södra delen av Ormingeringen planeras ledningen gå väster om vägen. Innan förskolan planeras en korsning av vägen så att ledningen därefter går på östra sidan av Ormingeringen. I höjd med Valövägen planeras ytterligare en korsning av Ormingeringen. Strax söder om Skarpövägen viker ledningen av längs med gång- och cykelvägen och sneddar fram till Skarpövägen. Skarpövägen följs på vänster sida genom Kummelnäs industriområde. Intill Murarvägen korsas Skarpövägen och ledningen följer därefter östra sidan av Skarpövägen genom industriområdet och leder ut från området på vägens högra sida. Väster om industriområdet fortsätter ledningssträckningen längs med

södra sidan av Skarpövägen in i naturområdet tills vägen börjar luta kraftigt nedåt mot stranden, cirka 200 meter från strandkanten. Kablarna planeras att följa södra sidan av Skarpövägen för att inte komma i konflikt med den framtida exploateringen av Telegrafberget. Det planeras en borrhning av kablarna genom berget ner till stranden. Borrhningen avslutas under södra kanten av vändplatsen i direkt anslutning till stranden där en skarvplats mot sjökabeldelen planeras.

Delsträcka 3 är cirka 2,5 km och börjar vid en skarvplats under vändplatsen vid Telegrafberget, där sjökablarna skarvas ihop med markkablarna. Schaktning planeras från skarvplatsen ned till ett vattendjup på cirka 2-3 meter. Sjøkabeln planeras att runda Danmarks holme och därefter gå i sydvästlig riktning mot Kungshamn. Vid Kungshamn viker ledningen av åt nordväst och korsar farleden vinkelrät upp mot befintlig kabelstolpe på Lidingösidan. Där kopplas sjökablarna på befintlig kabelstolpe och luftledning. Sjøkablarna går cirka 1 900 meter i Nacka kommun och cirka 600 meter i Lidingö kommun.

Ekonomiska konsekvenser

Kommunfullmäktige tog den 19 april 2010 beslut om att enligt intentionsavtalet medfinansiera Stockholm ström med 100 miljoner kr. Löpande uppräknings av beloppet med 5 % årligen skall ske till och med betalningstidpunkten, dock längst till och med år 2013, vilket innebär en finansiering med 128 Mkr. Beloppet skall utbetalas till Nätägarna antingen som ett engångsbelopp eller när respektive ledningsgata frilagts. Beloppet har beräknats utifrån de exploaterings- och miljövinster som kan uppstå vid avvecklingen av luftledningen.

Ett gemensamt beslut togs den 9 april 2014 mellan Nätägarna Vattenfall och Nacka kommun om att finansieringsbidraget ändras från 128 miljoner kr i intentionsavtalet till 126 miljoner kr för att locka Boo Energi till nedgrävning av ledningarna. Parterna lägger in summan 126 miljoner kr i samband med att parterna skriver ram- och genomförandeavtalet. Vidare är Vattenfall positiva till att samarbeta med Boo Energi i kommande förlägningsarbete för Boo Energis eventuella ombyggnader om Vattenfall och Boo Energi så finner lämpligt. Det gemensamma beslutet innebär att båda parter är överens om att eventuella ytterligare överenskommelser beträffande nedgrävningar av Boo Energis luftledningar i området ska träffas mellan Nacka Kommun och Boo Energi och utan inverkan på avtal mellan Nacka kommun och Nätägarna.

Planenheten har under första kvartalet 2016 utfört en ny bedömning av exploateringsbar mark längs befintlig kraftledningsgata och det nybildade Skarpnäs naturreservat. Exploateringsenheten har bedömt att de exploateringsvinster som uppnås utifrån denna bedömning är i balans med de kostnader som uppkommer av att markförlägga kraftledningen och att avveckla luftledningen. Till detta ska adderas de miljövinster som uppstår.

Konsekvenser för barn

Det är mycket positivt att de aktuella ledningarna blir markförlagda och att befintliga luftledningarna kan tas bort då många barn och ungdomar rör sig i området. Nacka kommun förutsätter att Vattenfall anpassar ledningsdragningen så att inget magnetfält från markkablar påverkar skolor, förskolor eller annan liknande verksamhet längs vald ledningssträckning. Synpunkter på vissa detaljer redovisas i bilagt yttrande.

Bilagor

Förslag till yttrande

Remiss, Energimarknadsinspektionen januari 2016

Ansökan om nätkoncession, Vattenfall maj 2014

Miljökonsekvensbeskrivning, MKB, Vattenfall april 2014

MKB, Koncessionskarta, Vattenfall maj 2014

Teknisk beskrivning, Vattenfall maj 2014

Samrådsredogörelse, Vattenfall maj 2014

Samrådsunderlag, Vattenfall juni 2013

Andreas Totschnig
Enhetschef, enheten för strategisk stadsutveckling

Jan Eriksson
Projektchef, Exploateringsenheten